

Písomný výstup pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	SSŠ EDURAM, Maurerova 55, 053 42 Krompachy
4. Názov projektu	Škola pre život
5. Kód projektu ITMS2014+	312010Z129
6. Názov pedagogického klubu	Klub učiteľov jazykových zručností
7. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Katarína Šoltésová
8. Školský polrok	Február 2021 – Jún 2021
9. Odkaz na webové sídlo zverejnenia písomného výstupu	www.skolaeduram.sk

Úvod:

Písomný výstup prezentuje osvedčenú pedagogickú prax v predmete slovenský jazyk a literatúra na strednej škole. Predstavuje komplexný návrh a didaktickú charakteristiku literárnej exkurzie zameranej na rozvoj čitateľskej gramotnosti žiakov. Výstup reflektuje výsledky meraní OECD PISA a navrhuje možné spôsoby pre ich zlepšenie vo výučbe humanitných predmetov v oblastiach: porozumenie textu, analýza textu, používanie textu ako stratégie nadobúdania vedomostí, prehĺbovanie poznatkovej bázy prostredníctvom čítania s porozumením, rozvoj kľúčových kompetencií, predovšetkým kompetencie k učeniu sa, prostredníctvom čitateľskej gramotnosti. Zahŕňa tiež postrehy a odporúčania členov pedagogického klubu plynúce z uplatnenia predmetného návrhu exkurzie v praxi.

Kľúčové slová

exkurzia, literatúra, slovenský jazyk, inovácie, zážitkové vyučovanie, projektové vyučovanie, čitateľská gramotnosť

Zámer a priblíženie témy písomného výstupu

Témou tohto písomného výstupu je literárna exkurzia a jej inovatívne využitie v predmete

slovenský jazyk a literatúra so zámerom prirodzeného zvyšovania úrovne čitateľskej gramotnosti žiakov, vychádzajúc z nového ponímania literatúry, kde cieľom výučby je pomáhať žiakom vytvárať poznatky, zážitky a získavať skúsenosti, nie smerovať učenie len na sprostredkovanie a zapamätanie hotových poznatkov, kde učiteľ by nemal žiakom predkladať len hotové poznatky, ale vytvárať im podmienky a pripravovať podnety, aby nadobúdali vedomosti vlastným úsilím, deklarujúc, že veľmi dôležitou súčasťou vyučovania je využívanie rôznych metód práce (komunikatívno-zážitkové vyučovanie, projektové vyučovanie, kooperatívne učenie), pomocou ktorých sa žiaci majú naučiť pracovať samostatne a v skupinách, študovať literatúru, využívať klasickú aj virtuálnu knižnicu, vyhľadávať a získavať informácie z integrovaného informačného systému a internetu.

Jadro:

Popis témy/problém

Učiteľ má vo svojej každodennej praxi vyučovať tak, aby vyučovacie hodiny boli spestrené a snažil sa o ich rozdielnosť, má hľadať nové námety a nápady. Učiteľ musí zodpovedne vyberať formy a metódy svojej práce, aby dosiahol efektívnosť vyučovania a pomáhal vytvárať pevné základy, na ktorých sa môžu budovať a formovať ďalšie poznatky ale aj vlastnosti osobnosti človeka. Súčasná škola si vyžaduje, aby žiaci priamo pozorovali a študovali predmety a javy v ich prirodzenom prostredí. Učebné osnovy a tematické plány predpokladajú a výrazne podporujú zaradenie exkurzií do vyučovacieho procesu tam, kde bezprostrednú skúsenosť je ťažko nahradiť inými prostriedkami. Vo vyučovaní slovenského jazyka a literatúry sme sa preto rozhodli pre inováciu, ktorá spočíva v prepojení projektového vyučovania s literárnou exkurziou. Inovatívnu metódu sme realizovali na hodinách slovenského jazyka a literatúry v druhom ročníku z nasledujúcich dôvodov:

- a) Prvý ročník na strednej škole pre mnohých žiakov je značne odlišný pre spôsob práce od spôsobu získavania informácií na základnej škole, prebieha adaptačný proces, žiaci si postupne zvykajú na nový spôsob práce na strednej škole.
- b) Obsah učiva slovenského jazyka a literatúry v 2. ročníku je zameraný na autorov prvej a druhej vlny slovenského realizmu a ich preberanie je v súlade s cieľovými požiadavkami na vedomosti a zručnosti na maturitnú skúšku. Predpokladali sme, že pri štúdiu, vyhľadávaní a spracovávaní poznatkov budú môcť využiť vedomosti získané na hodinách slovenského jazyka a informatiky.

Inovatívnu metódu sme realizovali v triedach druhého ročníka, ktoré navštevujú žiaci

Košického kraja, takže mnohí z nich určite neboli na miestach, ktoré sme zamýšľali navštíviť.

c) Študenti našej školy sa aktívne zapájajú do rôznych súťaží, preto samostatné štúdium a vyhl'adávanie poznatkov nie je pre nich novou metódou.

Cieľom práce je poukázať na inovatívne postupy vo vyučovaní literatúry využitím projektového vyučovania spojeného s exkurziou a zistiť ich vplyv na vedomosti žiakov.

Preto chceme priblížiť:

1. Nové ponímanie literatúry - charakterizujeme postavenie literatúry v systéme vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a literatúra na gymnáziách s požiadavkami na učiteľa a žiaka.

2. Inovatívne vyučovanie v predmete slovenský jazyk a literatúra – teoretická časť, popisujeme

inovatívne metódy a zdôvodňujeme potrebu ich využitia pri vyučovaní literatúry.

3. Rámcový učebný plán, školský vzdelávací program, tematický plán - analyzujeme postavenie vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a literatúra v systéme uvedených dokumentov.

4. Dotazníková metóda, metóda testu - overovanie predpokladu, že uplatnením projektového vyučovania si žiaci rozšíria svoje vedomosti.

5. Štruktúra projektového vyučovania – analyzujeme inovatívnu metódu na literatúre a popisujeme činnosti v jednotlivých fázach.

6. Vyhodnotenie projektového vyučovania - vysvetlenie prínosu projektového vyučovania pre skvalitnenie výučby slovenského jazyka a literatúry, snažíme sa nájsť kladné a záporné stránky, nedostatky a výhody takéhoto spôsobu vyučovania.

7. Dotazník pre zúčastnených žiakov - overovanie predpokladu o prínose literárnej exkurzie.

8. Porovnávací test - overenie môjho predpokladu, že uplatnením projektového vyučovania budú mať žiaci, ktorí sa zúčastnia literárnej exkurzie, lepšie vedomosti, ktoré budú overené metódou testu.

Záver - zhrnutie prínosu projektového vyučovania a literárnej exkurzie vo vyučovaní predmetu slovenský jazyk a literatúra.

Nové ponímanie literatúry

Literatúra sa stala programom rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych poznávacích a komunikačných schopností žiakov. V tomto zmysle je cieľom výučby pomáhať žiakom vytvárať poznatky, zážitky a získavať skúsenosti, nie smerovať učenie len na sprostredkovanie a zapamätanie hotových poznatkov. Učiteľ by nemal žiakom predkladať len hotové poznatky, ale vytvárať im podmienky a pripravovať podnety, aby

nadobúdali vedomosti vlastným úsilím. Veľmi dôležitou súčasťou vyučovania je využívanie rôznych metód práce (komunikatívnozážitkové vyučovanie, projektové vyučovanie, kooperatívne učenie), pomocou ktorých sa žiaci majú naučiť pracovať samostatne a v skupinách, študovať literatúru, využívať klasickú aj virtuálnu knižnicu, vyhľadávať a získavať informácie z integrovaného informačného systému a internetu.

Literatúra je tesne zviazaná a obsahovo sa prelína s jazykovou zložkou predmetu slovenský jazyk a literatúra. Cieľom oboch zložiek je viesť žiakov k uvedomeniu si jazykovej a kultúrnej pestrosti nielen v rámci Európy a sveta, ale aj v rámci jednotlivých sociálnych prostredí. Cez pochopenie významu jazyka pre národnú kultúru by mali žiaci dospieť k chápaniu odlišností, tolerancií a odlišností v multikultúrnom prostredí. Základom literárnej zložky je postupné rozvíjanie čitateľských kompetencií od analytického čítania až po schopnosť pracovať s významom literárneho textu na vyššej individuálnej úrovni spracovania (syntetické a hodnotiace čítanie).

Cieľom literárnej výchovy je sústavne rozvíjať čitateľské a interpretačné zručnosti žiakov zamerané na špecifické poznávanie sveta, porozumenie medziľudských vzťahov a rozvíjanie estetického cítenia. Základným princípom osnovania obsahu je rozvoj čítania ako nástroja na všestranné osvojovanie umeleckého textu. Dôraz sa kladie na postupné rozvíjanie čitateľa od schopnosti analyzovať sémantiku umeleckého textu (analytické čítanie), porozumieť jej a prenikať do znakovkej podstaty textu, až po schopnosť pracovať s jeho významom na vyššej individuálnej úrovni spracovania, t. j. syntetizovať ho, interpretovať a hodnotiť zo všetkých jeho stránok (syntetické, hodnotiace čítanie).

Tento princíp usporiadania obsahu smeruje k rozvíjaniu čitateľských kompetencií, resp. súboru vedomostí, zručností, hodnôt a postojov zameraných na príjem umeleckého textu, jeho analýzu a hodnotenie.

V rámci premetu sa rozvíjajú:

- pamäťové, klasifikačné a aplikačné kompetencie,
- analytické a interpretačné kompetencie,
- tvorivé kompetencie,
- informačné zručnosti.

Žiak v novom ponímaní literatúry musí dokázať:

- reprodukovať fakty a definície, vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi,
- usporiadať známe fakty do tried a systémov,
- aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty,

integrovať čitateľské skúsenosti, literárnoteoretické a literárnohistorické vedomosti s recepčnými skúsenosťami iných druhov umenia,

zovšeobecniť literárny jav a navrhnúť jeho definíciu,

analyzovať literárny text z hľadiska štylistických, tematických a kompozičných prostriedkov

a určiť ich funkčné využitie v diele,

interpretovať literárne dielo, argumentovať výsledkami jeho analýzy a zohľadňovať poznatky

z iných informačných zdrojov,

hodnotiť dielo z vlastného stanoviska v kontexte doby jeho vzniku a v súčasnom kontexte,

orientovať sa vo verejnej knižnici a v jej službách,

vedieť získať informácie z integrovaného informačného systému a internetu.

Vychádzajúc z nového ponímania literatúry, plne v zmysle, kde cieľom výučby v je pomáhať žiakom vytvárať poznatky, zážitky a získavať skúsenosti, nie smerovať učenie len na sprostredkovanie a zapamätanie hotových poznatkov, kde učiteľ by nemal žiakom predkladať len hotové poznatky, ale vytvárať im podmienky a pripravovať podnety, aby nadobúdali vedomosti vlastným úsilím, deklarujúc, že veľmi dôležitou súčasťou vyučovania je využívanie rôznych metód práce (komunikatívno-zážitkové vyučovanie, projektové vyučovanie, kooperatívne učenie), pomocou ktorých sa žiaci majú naučiť pracovať samostatne a v skupinách, študovať literatúru, využívať klasickú aj virtuálnu knižnicu, vyhľadávať a získavať informácie z integrovaného informačného

systému a internetu, rozhodli sme sa pre inovatívne využitie literárnej exkurzie v predmete slovenský

jazyk a literatúra.

Inovatívne vyučovanie v predmete slovenský jazyk a literatúra

Hovorí sa, že čítanie je dverami do kúzelného sveta. Keďže v novom Štátnom vzdelávacom programe nastali zmeny vo vyučovaní literatúry - odstránila sa chronológia a historické usporiadanie obsahu literatúry - rozhodli sme sa, keďže študentom vo vyučovaní chýba systém, na ktorý boli zvyknuté celé generácie študentov, usporiadať literárne informácie v chronologickom postupe a napomôcť k správnej orientácii zorganizovaním literárnej exkurzie. Práve preto sme pripravili tento zaujímavý a tvorivý spôsob, ktorý pomáha vo vyučovaní literatúry. Počas exkurzie by sme chceli predstaviť literatúru v chronológii času,

aby sa nestratila kontinuita vývinu literatúry, doplnili by sa mnohé nedostatočné informácie vo vyučovaní literatúry, ktoré vznikli prechodom na nový vzdelávací program.

Uvedomujeme si, že mnohým žiakom sa zneľahčilo povinné čítanie, ale zo skúseností vieme, že bez vhodného odporúčania tých správnych knižných titulov sa stráca záujem o čítanie a kto by mal poznať najvhodnejšie a najzaujímavejšie knihy, ak nie učitelia, ktorí toho prečítali veľa a vedia oceniť krásu literatúry a skutoční profesionáli, pracovníci literárnych múzeí a expozícií, pre ktorých je informovanosť o regionálnych autoroch ich životným poslaním. A o takéto knižné texty a informácie

podané o najvýznamnejších osobnostiach slovenskej literatúry sa chceme podeliť so žiakmi touto inovatívnou formou, v inom prostredí ako v školských laviciach, s inými expedientmi poznatkov, na akých si žiaci zvykli. Chceli by sme dopriať žiakom dostatok zaujímavých a radostných skúseností so slovenskou literatúrou, ukázať, že literatúra a znalosť literárneho kultúrneho dedičstva môže byť potešením a zábavou, že žiaci sa nemusia báť literárnej analýzy, pretože budeme vychádzať z konkrétnych, vopred daných, ale aj žiakmi navrhnutých literárnych tvorcov. Moderné koncepcie vo vyučovaní slovenského jazyka a literatúry Slovenský jazyk a literatúra tvoria prirodzenú súčasť života človeka a spoločnosti. Preto je zaradený medzi humanitné predmety a ako jediný je povinne maturitným predmetom. Možno povedať, že materinský jazyk prechádza všetkými horizontálnymi a vertikálnymi dimenziami štruktúry osobnosti človeka, prezentuje sa vo vnútorných i vonkajších sférach jeho života.

Podľa Petláka (2004, s. 170-171) obsah pojmu vyučovacia forma alebo organizačná forma vyučovania nebol v didaktike ustálený a v priebehu vývoja sa menil. V našej súčasnej didaktickej terminológii rozumieme pod vyučovacou formou usporiadanie vonkajších organizačných stránok a podmienok vyučovania, v ktorých sa realizuje výchovno-vzdelávací proces. Pre tento obsah sa ustálil presnejší termín - organizačná forma vyučovania. Spoločne zdieľame názor, že organizačná forma vyučovania je časová jednotka zameraná na realizovanie obsahu vyučovania a výchovnovzdelávacích cieľov, pričom sa uplatňujú a využívajú viaceré výchovno-vzdelávacie metódy a prostriedky, rešpektujú didaktické zásady.

Miesto učenia sa žiakov:

- školské (vyučovacia hodina v triede)
- mimoškolské (domáca príprava žiakov, exkurzia, vychádzky)

Stupeň samostatnosti riešenia úloh, tzv. sociálne formy:

- Individuálna práca žiakov: každý žiak rieši úlohu individuálne, nezávisle od ostatných

žiakov. Tento typ práce je vhodný na prehlbovanie a upevňovanie základného učiva, osvojovanie nového učiva obsahujúceho kauzálne vzťahy, najmä ak úlohy majú konvergentné riešenie.

□ Frontálna práca žiakov: pred všetkými žiakmi triedy stojí jedna alebo viacej spoločných úloh. Efektívnosť závisí od schopnosti učiteľa udržať vo svojom zornom poli celý kolektív žiakov triedy, zabezpečiť aktívnu prácu každého žiaka, udržať pozornosť a pracovnú disciplínu.

□ Skupinová práca žiakov: trieda je rozdelená na menšie skupiny po 4-5 žiakov, kde učiteľ určí vedúcich skupiny. Táto forma práce nastoľuje nové požiadavky na žiakov - musia sa adaptovať na tempo práce skupiny, osvojiť si isté osobitné formy komunikácie, aby sa skupiny vzájomne nerušili, osvojili si techniku skupinovej práce atď. Pri upevňovaní a prehlbovaní učiva je vhodná práca skupín.

Pre potreby vyučovania a z hľadiska efektívnosti aplikácie moderných koncepcií vyučovania boli vyčlenené nasledujúce moderné koncepcie vyučovania: problémové vyučovanie, skupinové vyučovanie, projektové vyučovanie, kooperatívne vyučovanie, samostatná práca. Ak berieme do úvahy časové hľadisko, potom organizačná forma nie je len vyučovacia hodina, ale aj vychádzka, exkurzia, výlet a pod. V procese aplikácie moderných vyučovacích koncepcií do vyučovania ide o proces tzv. viacstranného učenia. Ide v ňom o súbežné učenie sa prostredníctvom osvojovania, objavovania, činnosti a prežívania (Petlák, 2004, s. 170-171). Pri organizačných formách existuje viacero kritérií delenia. Podľa (Turek, 2008, s. 286-296).

Projektové vyučovanie

Vyučovacie metódy sa v učení objavujú už v starovekom Grécku. Menili sa v súvislosti s tým, komu vzdelanie slúžilo, od cirkevného po svetské zameranie, ale dlhé stáročia sa iba obmedzovalo na bezduché memorovanie. Ale už u Jana Amosa Komenského sa stretávame s myšlienkou metód zážitkového učenia, názornosti, veku primeranosti. V súčasnosti sa metódam zážitkového učenia venujú viacerí odborníci (Palenčárová – Kesselová – Kupcová, 2003, s. 28-33). Ich spoločnou snahou je dosiahnuť to, o čo by nám učiteľom malo ísť v prvom rade. Zaujať žiakov, nenásilnou a atraktívnou formou im sprístupňovať nové poznatky, rozširovať ich vedomosti a prehlbovať ich vnútorný svet emocionálnymi zážitkami. Vyučovacie predmety, ktoré majú v názve slovo výchova sú na to predurčené, literatúru nevynímajúc. Seberealizácia, uznanie, nové vedomosti, to je to, po čom naši žiaci v podvedomí túžia a my im to musíme umožniť.

Pozitíva a negatíva projektového vyučovania

Pozitíva:

- najväčším prínosom projektového vyučovania je naplnenie prepojenia teórie s praxou,
- žiaci získavajú poznatky a vedomosti účelne, cieľavedome pracujú na vopred stanovených zadaniach a úlohách vyvstávajúcich z praxe,
- poznatky získavajú komplexne, neoddelene od reálneho života, vedomosti nie sú roztratené v jednotlivých predmetoch ani tematických celkoch,
- sú nútení prenášať informácie, poznatky a vedomosti z jednotlivých predmetov do konkrétnej úlohy, ktorú riešia v rámci projektu,
- žiaci pracujú v tíme, sú spoluzodpovední za výsledok tímu,
- učia sa vzájomne si pomáhať a rešpektovať sa, čím pracujú sami na sebe,
- učia sa vyjadriť svoj vlastný názor. Sú vedení k návyku pracovať systematicky.

Negatíva:

- náročné na prípravu učiteľa, bez dôkladnej prípravy by bol projekt neúspešný, je veľmi dôležité, aby učiteľ premyslel prípravu projektu, realizáciu ale aj vyhodnotenie a prezentáciu projektu,
- náročnosť na čas, predovšetkým pri dlhodobých projektoch je dôležitá systematickosť a vytrvalosť,
- nedostatok priestoru na precvičovanie získaných vedomostí.

Exkurzia

Exkurzia patrí medzi didaktické formy. Didaktické formy sú organizačné usporiadania vonkajších stránok a podmienok vyučovania a učenia sa žiakov - možno ich klasifikovať na základe viacerých kritérií. V ich usporiadaní môžeme literárnu exkurziu charakterizovať nasledovne:

1. Dĺžka trvania

- dlhodobé

2. Počet žiakov

- skupinový vplyv

3. Druh a činnosť

- zameranie na prepojenie teoretického vyučovania s praktickou činnosťou

4. Podľa spôsobu organizácie

- organizovaný vplyv s prepojením na spontánne vznikajúce činnosti

Exkurzie sa spravidla uskutočňujú v prírodnom prostredí, dochádza k dočasnému preneseniu vyučovacieho procesu do reálneho prostredia.

Exkurzia – plní tie isté úlohy ako vychádzka. Je ju však potrebné pripravovať s väčším časovým predstihom. Podľa zamerania poznáme exkurzie:

- historické,
- vlastivedné,
- zemepisné,
- výrobných podnikov.

Vychádzka i exkurzia môžu byť zamerané monotematicky alebo môžu mať charakter komplexnosti (pozorovanie viacerých predmetov, javov, z viacerých odborov). Vychádzka i exkurzia majú veľký vzdelávací účinok. Okrem didaktickej hodnoty majú i veľkú výchovnú hodnotu – formovanie vzťahu k prírode, k jej ochrane, poznávanie práce, histórie. Aby vychádzka a exkurzia splnili vzdelávacie a výchovné ciele, je potrebné:

- Dôkladná príprava učiteľa – vytýčenie cieľa, výber metód, preskúmanie miesta, prípadná príprava sprievodcu a pod.
- Dôkladná príprava žiakov – musia poznať ciele pozorovania, význam, prípadne rozdelenie do skupín, poučenie o správaní sa, aby nedošlo k úrazu atď.
- Počas vlastnej exkurzie, vychádzky – využívať vhodné vysvetľovanie, upriamovať pozornosť žiakov na podstatu pozorovaných predmetov a javov, pôsobiť na žiakov výchovne, dbať na bezpečnosť a pod.
- Využitie vychádzky a exkurzie – slúži k overovaniu získaných poznatkov, učiteľ overuje, čo si žiaci zapamätali, nejasnosti a nepresnosti odstraňuje vysvetľovaním alebo inými metódami, v ďalšej učebnej činnosti žiaci pracujú s materiálom, ktorý získali. (Petlák, 2004, s. 78-80)

Špecifiká literárnej exkurzie

Literárna exkurzia patrí medzi lektorované organizačné formy vyučovania (exkurzie a prehliadky), ktoré sú mimoriadne silným nástrojom výchovno-vzdelávacieho procesu. Viaceré štúdie preukázali, že vzdelávacie výsledky žiakov so záujmom o predmet štúdia sú lepšie ako výsledky žiakov s omnoho silnejšími rozumovými predpokladmi, avšak bez záujmu o problematiku. Pedagogickými nástrojmi s podobnými účinkami sú tiež názornosť a aplikácia teórie do praxe. Keďže obsahom vzdelávania je štúdium všeobecno-vzdelávacích predmetov, absenciu odborných predmetov do istej miery nahrádzajú organizačné formy vedené odborníkom z praxe, resp. z akademickej pôdy, a to tak na pôde školy ako aj v teréne. (Zelina, 1990, s. 197-207).

Cieľ exkurzie:

- motivovať žiakov zážitkami,
- utvoriť väzby medzi školským mikrosvetom a reálnym svetom prostredníctvom lektorov z akademickej a odbornej pôdy,
- konfrontovať nadobudnuté žiacke vedomosti s požiadavkami reálneho sveta,
- posilniť osvojené zručnosti riešením úloh v praxi,
- rozvíjať nonkognitívnu oblasť osobnosti žiaka,
- reflektovať vo výchovno-vzdelávacom procese na aktuálne potreby spoločnosti,
- začleniť prirodzeným spôsobom prierezové témy do vyučovania,
- zdôrazniť medzipredmetové väzby,
- zlepšiť komunikačné kompetencie žiakov,
- upevniť sociálne a občianske kompetencie žiakov.

Štruktúra projektového vyučovania

Tab. 1: Charakteristika projektového vyučovania

Projektové vyučovanie som realizoval na hodinách slovenského jazyka a literatúry v triedach s interaktívnou tabuľou, v učebni informatiky, návštevou vybraných inštitúcií v Liptovskom Mikuláši, Jasenovej, Dolnom Kubíne, Martine.

Časový rozsah projektu:

Január - máj 6 hodín práca v škole + cca 20 hodín domáca a mimoškolská činnosť. Na základe tohto časového ohraničenia som vypracoval jednotlivé etapy a plán realizácie čiastkových úloh projektového učenia. Vychádzal som pritom z rozdelenia projektového učenia podľa Skalkovej

(2007, s. 89-96):

1. Podnet – určenie zadania pre žiakov
– január – informácia o LITEX.
2. Plánovanie – diskusia o pláne riešenia zadania
– február – stanovenie cieľov, kompetencií, voľba expozícií, zadelenie žiakov do skupín, zadanie úlohy skupinám i jednotlivcom.
3. Realizácia – realizácia činností smerujúcich k riešeniu problému, zisťovanie histórie vybraných objektov, realizácia fotodokumentácie, vyhľadávanie informácií v internetových a printových zdrojoch, štúdium materiálov.
– máj – pozornosť venovaná úlohám vyhľadávania informácií a návšteva vybraných inštitúcií.
4. Prezentácia – zverejnenie výsledkov – záver projektu
– máj 2021 – prezentácia informácií formou záverečného výstupu.

Podnet

Motiváciou k projektovému vyučovaniu bude diskusia s účastníkmi predchádzajúceho ročníka, realizovaná na 1 hodine, využitie rozhovoru pre RTVS, ktorý poskytol vedúci predmetovej komisie. V diskusii vysvetlí význam LITEX a možnosti využitia získaných vedomostí na maturitnej skúške zo slovenského jazyka a literatúry. Hlavným cieľom projektového vyučovania bude zistiť, ktorí významní slovenskí spisovatelia sa spájajú s regiónom Liptova, Oravy a Turca, rozšíriť vedomosti žiakov a zaujímavou formou ich primäť k čítaniu literatúry.

Plánovanie

Ciele:

- zaujímavou formou žiakom sprístupniť informácie o predstaviteľoch prvej a druhej vlny slovenského realizmu,
- podnietiť záujem o históriu regiónov Liptov, Orava, Turiec,
- posilňovať národnú hrdosť,
- efektívne využívať informačno-komunikačné technológie,
- využívať poznatky a vedomosti z predmetov dejepis a geografia,
- viesť k aktivite a schopnosti presadiť sa,
- naučiť žiakov vytvárať dlhodobé plánovanie vo vzdelávaní,
- viesť žiakov k samostatnej práci v rámci projektu,
- upevniť kolektívne vzťahy,
- naučiť žiakov prijať zodpovednosť za seba v práci kolektívu.

PREDMET ROČNÍK TRIEDA POČET ŽIAKOV

slovenský

jazyk a

literatúry

druhý II.B 30

Kľúčové kompetencie, ktoré v projekte rozvíjame:

- počítačová gramotnosť, posudzovanie, ukladanie, tvorba prezentácií, kooperácia v tíme,
- využitie vedomostí z prvého ročníka -vyhľadávanie, zhromažďovanie, spracovanie informácií, pracovná komunikácia
- sebapoznatie vlastných schopností,
- komunikácia, schopnosť komunikovať, byť tolerantný k odlišným názorom, snaha o porozumenie, vyjadrovanie presvedčenia, schopnosť vytvárania dôvery,

- razantnosť,
- kreatívne myslenie,
- schopnosť dosahovania cieľov a presadzovanie sa,
- schopnosť spropagovať prácu skupiny a projekt,
- samostatnosť, individualizmus, presadenie sa v živote,
- kolektívnosť,
- využitie tvorivých schopností v procese učenia sa a realizácie teórie v praxi.

Medzipredmetové vzťahy: umenie a kultúra, dejepis, geografia, informatika, seminár z literatúry, seminár z dejepisu.

Prierezové témy: literatúra ako súčasť slovesného umenia, dejiny novoveku, región stredného Slovenska, vývin jazyka, národní dejatelia.

Tematický celok : Prvá a druhá vlna slovenského realizmu

Téma : Život a dielo predstaviteľov prvej a druhej vlny slovenského realizmu

Ročník, škola : druhý, gymnázium

Rozsah, termín: 2 dni, májový termín

Špecifické ciele :

Kognitívne ciele:

- opísať prvú a druhú vlnu slovenského realizmu
- priblížiť predstaviteľov prvej a druhej vlny slovenského realizmu
- opísať históriu navštívených regiónov Slovenska
- opísať históriu navštívených kultúrnych inštitúcií

Afektívne ciele :

- akceptovať bezpečnostné pravidlá v jednotlivých expozíciách
- spolupracovať pri orientácii v expozíciách a pri presunoch
- diskutovať pri zhrňujúcich hodnoteniach jednotlivých dní a exkurzie
- vyjadriť svoj postoj k navštíveným expozíciám

Psychomotorické ciele :

- spracovať a predniesť prezentáciu so zadanou témou
- dodržiavať časový harmonogram počas exkurzie
- zaznamenávať priebežne informácie počas prezentácie v expozíciách

Kompetencie : komunikácia v materinskom jazyku , spoločenská a občianska kompetencia

Metódy : informačno- receptívna metóda (výklad, demonštrovanie a pozorovanie)

Spôsoby hodnotenia a klasifikácie žiakov :

- hodnotenie na vyučovacej hodine – individuálne preverovanie vedomostí, ústne skúšanie, porovnávací test

- hodnotenie prezentácií

Realizácia

Pri realizácii v úvode vychádzame z pojmovej mapy, ktorú preberáme na hodinách slovenského

jazyka v prvom ročníku za využitia interaktívnej tabule.

1. Úlohou žiakov bude napísať predstaviteľov prvej a druhej vlny slovenského realizmu.

2. Žiaci si vypočujú rozhovor, ktorý odvysielala RTVS, v ktorom vyučujúci rozprával o moderných spôsoboch vyučovania literatúry prostredníctvom literárnej exkurzie.

Počas sledovania a počúvania príspevku si robia poznámky, ktorým miestam a literárnym autorom sa venovali predchádzajúce ročníky LITEX. Zároveň konfrontujú počuté s obsahom preberaného učiva v druhom ročníku, z čoho majú možnosť vybrať si najvhodnejšiu trasu na nový ročník literárnej exkurzie, ktorá by obsiahla čo najširšie spektrum preberaných autorov. Vytvorí sa tri skupiny, podľa toho, ktorá časť exkurzie ich zaujala najviac, pričom však bolo potrebné hľadať konsenzus medzi žiakmi v triede navzájom.

Žiakom, rozdeleným do skupín, sú zadané úlohy pre každú skupinu aj jednotlivcov v rámci skupiny.

Prvá skupina dostane za úlohu naplánovať návštevy expozícií na Liptove v súlade s autormi prvej a druhej vlny slovenského realizmu.

Druhá skupina dostane za úlohu naplánovať návštevy expozícií na Orave v súlade s autormi prvej a druhej vlny slovenského realizmu.

Tretia skupina dostane za úlohu naplánovať návštevy expozícií v Turci v súlade s autormi prvej a druhej vlny slovenského realizmu.

Rozdelenie úloh v rámci skupiny:

Tab.2: Rozdelenie úloh v skupine

Počet žiakov

Úlohy v rámci skupiny

2 Získavanie informácií z printových médií a z internetu

2 Získavať informácie emailovou korešpondenciou s inštitúciami

2 Zhotoviť fotografické zábery z navštívených expozícií

2 Realizovať prezentáciu v programe Power Point a pridať ju na stránku školy

2 Spropagovať exkurziu v školskom rozhlase vo zvukovej podobe

Realizácia:

Prvá dvojica žiakov z každej skupiny sa venuje vyhľadávaniu zdrojov informácií v printových médiách a na internete. Zameriavajú sa na konkrétny región, ktorý im bol zadaný,

Druhá dvojica v rámci skupiny má za úlohu získavať informácie emailovou korešpondenciou s inštitúciami:

- Múzeum Janka Kráľa v Liptovskom Mikuláši
- Oravské múzeum P.O. Hviezdoslava v Dolnom Kubíne
- Slovenské národné literárne múzeum v Martine

Na hodine zistené informácie skontrolujeme podľa zadania pre jednotlivé skupiny.

- Roztriedime so žiakmi informácie z hľadiska chronológie a dôležitosti pre tému.
- Pripravíme manuál pre tých členov skupiny, ktorí majú zabezpečiť fotodokumentáciu.

V rámci hodín literatúry navštívime Východoslovenské múzeum, kde si pozrieme pamiatky písomníctva na východnom Slovensku.

Pri hodnotení prezentácií vychádzame zo zhotovenej tabuľky. S vytváraním prezentácií majú žiaci skúsenosti už na základnej škole, na hodinách slovenského jazyka, jeho jazykovej časti, sa prezentáciám venujeme v treťom ročníku v súvislosti s náučným štýlom a výkladom.

Vtedy sa preberá projekt, práca stredoškolskej odbornej činnosti, fázy logického myslenia a programové vyučovanie. Preto v treťom ročníku to budú mať žiaci jednoduchšie, lebo určité skúsenosti získajú už teraz pri príprave a prezentácii literárnej exkurzie. Na hodnotenie projektu taktiež použijeme tabuľku. Hodnotenie verne odrážalo splnenie kritérií tvorby projektu, gramatickú správnosť projektu, pretože v zaničení pri práci s počítačom častokrát dochádza k nesústreďeniu sa na pravopis, dôraz sa kladie na tvorivosť a kreativitu, ukáže sa schopnosti žiakov vo využívaní znalostí práce s počítačom, prehľadné spracovanie informácií vychádza z jazykovej zložky predmetu slovenský jazyk, ktoré sa preberá v prvom ročníku, estetická stránka projektového výstupu umožní využitie umeleckého štýlu a hodín umenia a kultúry. S iniciatívnosťou pri tvorbe projektu by nemali byť problémy, žiaci budú motivovaní, o pripravovanú exkurziu majú záujem už od samého začiatku, pretože bola ich prvou spoločnou exkurziou na tejto škole. Prezentácia projektového výstupu sa stane završením ich snaženia sa. Vhodný termín na literárnu exkurziu, počas školského roka, je najmä májový, kedy je akademický

týždeň, pretože odídu žiaci štvrtého ročníka, nie je problém so zastupovaním vyučujúcich, ktorí odchádzajú so žiakmi na exkurziu. Najvhodnejšími dňami sú sobota a nedeľa, pretože možno využiť už piatok poobede. Žiaci druhého ročníka už majú v tomto období prebranú

značnú časť učiva, z ktorého budú môcť konfrontovať svoje poznatky s informáciami, ktoré získajú priamo na exkurzii.

Za organizačné zabezpečenie exkurzie zodpovedá vedúci exkurzie a zároveň aj vedúci predmetovej komisie slovenského jazyka. Organizačnému zabezpečeniu predchádzalo zaradenie exkurzie do plánu práce školy a odsúhlaseniu termínu a programu riaditeľom školy. Ubytovanie pre žiakov odporúčame v stredoškolských internátoch, pretože v regióne Oravy nie sú plne obsadené, kapacitne sú dostačujúce a zodpovedajú požadovanému štandardu na ubytovanie žiakov strednej školy. Cena za ubytovanie je cca 10 €, polopenzie 8 €. Súkromný dopravca si za 1 kilometer autobusovej prepravy účtuje 1, 20 €, v čom je zarátané stojné. Vodičovi je potrebné zabezpečiť ubytovanie a stravu, platiť parkovné, ak nie je možné zaparkovať na neplatených miestach. Vopred si prepravca taktiež vyžaduje presný časový harmonogram zastávok.

Kompletné poistenie v poisťovni stojí 1,20 € na dva dni pri pobyte na Slovensku.

Na základe žiakmi zistených údajov o vstupnom v expozíciách a pri telefonickom zaistovaní vstupov

sa potvrdila suma 6 €, ktorú je potrebné uhradiť priamo na mieste vstupov.

Pretože účastníkmi exkurzie budú neplnoletí žiaci, pripravíme informovaný súhlas s návratkou pre zákonných zástupcov žiakov, ktorí sa chcú zúčastniť literárnej exkurzie. Zákonní zástupcovia budú oboznámení s programom, zabezpečením spôsobu dopravy, ubytovania, stravovania, poistenia, vstupného, finančných nákladov na exkurziu a čo je v cene, ktorú uhradia, zahrnuté. V informovanom súhlase bude uvedený termín doručenia podpísaného súhlasu k exkurzii a termín platby za exkurziu.

Významným faktorom pre prípravu rozpočtu je počet zúčastnených žiakov. Tým sú najmä ovplyvnené náklady na dopravu. Celkovo počas exkurzie absolvujú žiaci 750 kilometrov pri cene 1,20 € s DPH tvorí doprava najvyšší náklad v exkurzii. Pri využívaní toho istého autodopravcu počas viacerých rokov je možné dosiahnuť zľavu.

Po príchode na miesto exkurzie v úvodnom rozhovore znovu pripomenieme žiakom jej ciele, oboznámime ich s jej priebehom a s bezpečnostnými predpismi, zopakujeme nevyhnutné vedomosti a preveríme, či žiaci poznajú úlohy, ktoré majú na exkurzii riešiť. Následne sa uskutoční vlastná exkurzia so sprievodcom. Hlavnou metódou bude informačno–receptívna metóda (výklad, demonštrovanie a pozorovanie). Výklad bude výstižný a pre všetkých žiakov zrozumiteľný. Podnecujeme zvedavosť a aktivitu žiakov, upozorňujeme na zaujímavé momenty, aby sa nebáli pýtať sprievodcov, odpovedať na ich otázky, aby dbali na

dodržiavanie bezpečnostných predpisov a na to, aby zbierali podklady na riešenie pridelených úloh.

Rozpočet literárnej exkurzie:

- doprava – 900 €
- ubytovanie – 330 €
- polopenzia – 264 €
- poistenie 36 €
- vstupné – 180 €

Spolu – 1710 €, v priemere na žiaka 57 €.

1 Dotazník pre zúčastnených žiakov

Dotazník pre žiakov

1) Miesta, ktoré som navštívil na literárnej exkurzii:

Som predtým nikdy nenavštívil. 1.

Som navštívil zo základnej školy. 2.

Som predtým navštívil s rodičmi. 3.

2) Z ktorých predmetov na gymnáziu si sa doteraz zúčastnil exkurzií?

Anglický jazyk 1.

Druhý cudzí jazyk 2.

Dejepis 3.

Umenie a kultúra 4.

Náboženstvo/ etická výchova 5.

Fyzika 6.

Chémia 7.

Biológia 8.

Telesná a športová výchova 9.

Informatika 10.

Matematika 11.

Zúčastnil by si sa rád literárnej exkurzie aj v tomto školskom roku?

Pridel' čísla od 1 – 5 každej vete (1 – nesúhlasím, 2 – väčšinou nesúhlasím, 3 – neviem, 4 – čiastočne súhlasím, 5 – súhlasím).

Bolo by dobré, keby sme sa o spisovateľoch učili na miestach, kde pôsobili.

1. 2. 3. 4. 5.

Na exkurzii sa naučím viac, sprievodcovia vykladajú
zaujímavejšie ako učitelia.

1. 2. 3. 4. 5.

Rád by som konfrontoval vedomosti získané v škole
s vedomosťami získanými na exkurzii.

1. 2. 3. 4. 5.

Exkurziu vnímam ako niečo, kde sa netreba učiť,
hlavne že si odpočiniem od školy.

1. 2. 3. 4. 5.

Exkurzia je zbytočná, stačí mi to, čo sa naučím
v škole.

1. 2. 3. 4. 5.

3) Zorad' navštívené expozície podľa toho, ako ťa zaujali. Pridel' čísla od 1 - 5 každej
expozícii (1 –
najzaujímavejšia, 5 – najmenej zaujímavá).

Múzeum Janka Kráľa v Liptovskom Mikuláši 1. 2. 3. 4. 5.

Rodný dom Martina Kukučina v Jasenovej 1. 2. 3. 4. 5.

Múzeum P.O. Hviezdoslava v Dolnom Kubíne 1. 2. 3. 4. 5.

Národný cintorín v Martine 1. 2. 3. 4. 5.

Slovenské národné literárne múzeum v Martine 1. 2. 3. 4. 5.

4)

5) Z celej exkurzie mi najviac utkvelo v pamäti:

.....
.....
.....
.....
.....

6) Z programu exkurzie by som vynechal expozíciu v:

Expozícia Dôvod

Liptovskom

Mikuláši

Jasenovej

Dolnom Kubíne

Martine - NC

Martine – SNLM

7) Napíš, aké iné aktivity by si uvítal vo vyučovaní literatúry na gymnáziu.

.....

Ďakujem za vyplnenie dotazníka.

Dotazníkom chceme dosiahnuť overenie predpokladu, že literárna exkurzia napomôže k získavaniu poznatkov a nových vedomostí v netradičnom prostredí a netradičnou formou na miestach, na ktoré by sa žiaci bežne neprišli pozrieť. Otázky vychádzali z cieľa výskumu a stanovenej hypotézy. Použili sme päť zatvorených otázok a dve otvorené otázky.

Realizácia dotazníka Dotazník budeme realizovať na hodine literatúry. Každý žiak dostane dotazník a na vypracovanie dotazníka stanovený časový termín.

Koncepcia testovacích úloh

Testovaná úloha pozostávala z vlastného zadania a z odpovedí typu piktogram pero a piktogram krížik, ako sa to od žiakov vyžaduje aj na maturitnom testovaní.

- testové úlohy s výberom odpovedí,
- testové úlohy typu správne-nesprávne,
- úlohy na doplnenie,
- úlohy na zoradenie,
- úlohy na priradenie.

TEST

1) Janko Kráľ je predstaviteľom obdobia

- a) romantizmu
- b) 1. vlny slovenského realizmu.
- c) 2. vlny slovenského realizmu
- d) klasicizmu

2) Dej diela Zakliata panna vo Váhu a divný Janko sa odohráva:

- a) pri jeho rodisku
- b) pri mieste jeho štúdia
- c) pri mieste jeho pôsobenia
- d) miesto je fiktívne

3) Divadelná hra Kocúrko sa prvýkrát hrala v:

- a) Brezne

- b) Martine
 - c) Liptovskom Mikuláši
 - d) Bratislave
- 4) Martin Kukučín je predstaviteľom obdobia:
- a) romantizmu
 - b) 1. vlny slovenského realizmu
 - c) 2. vlny slovenského realizmu
 - d) klasicizmu
- 5) Raná tvorba M. Kukučina je inšpirovaná jeho rodiskom v:
- a) Dolnom Kubíne
 - b) Martine
 - c) Jasenovej
 - d) Chorvátsku
- 6) Vlastné meno Martina Kukučina je:
- a) Martin Kukučka
 - b) Matej Bencúr
 - c) Matej Kukučka
 - d) Martin Bencúr
- 7) V diele Rysavá jalovica zobrazil:
- a) otázku zemanstva
 - b) svojich susedov
 - c) začiatky poľnohospodárstva na Slovensku
 - d) roky svojho štúdia
- 8) Pavol Országh Hviezdoslav je predstaviteľom:
- a) romantizmu 1. vlny slovenského realizmu
 - b) 2. vlny slovenského realizmu
 - c) klasicizmu
- 9) Postoj P.O. Hviezdoslava k otázke zemanstva vyjadril v diele:
- a) Ežo Vlkolinský
 - b) Hájnikova žena
 - c) Neprebudený
 - d) Keď báčik z Chochoľova umrie
- 10) Ktorá významná slovenská spisovateľka, rodáčka z Oravy, je pochovaná v Dolnom

Kubine?.....

11) Napíš mená troch literárnych hrdinov, ktorí vystupujú v románe Dom v stráni.

.....

.....

.....

.....

.....

12) Na čele Matice slovenskej v roku 1863 stáli:

katolík:.....

evanjelik.....

13) Významné osobnosti slovenského kultúrneho a spoločenského života sú pochované v Martine

na:

a) Národnom cintoríne

b) Mestskom cintoríne

c) Národnom literárnom cintoríne

d) Mestskom literárnom cintoríne

14) V Turci, ktorého strediskom je Martin, sa narodil:

a) Ján Kollár

b) Ján Hollý

c) Anton Bernolák

d) Pavol Jozef Šafárik

15) Ktorý slovenský spisovateľ ako prvý preložil do slovenčiny dielo

Hamlet?.....

16) Náhrobný nápis sa nazýva:

a) epigram

b) epištola

c) epitaf

d) epiteton

17) Najstaršie písmo na Veľkej Morave sa nazýva:

a) azbuka

b) staroslovienčina

c) cyrilika

d) hlaholika

18) Prvá knihtlačiareň na území Slovenska bola v:

- a) Martine
- b) Bratislave
- c) Košiciach
- d) Bardejove

19) Právo prvého výtlačku má:

- a) Národné literárne múzeum v Martine
- b) Národná literárna knižnica v Martine
- c) Gymnázium v Martine
- d) Matica slovenská v Martine

20) Výrazom bard označujeme.....

Záver

Vyučovať predmet slovenský jazyk a literatúra nie je vôbec jednoduché. V rámcovom učebnom pláne pre školy s vyučovacím jazykom slovenským, v štátnom vzdelávacom programe a v konkrétnych plánoch nášho gymnázia sa na vyučovanie predmetu vyčleňujú tri hodiny, z čoho dve je potrebné vyčleniť pre jazykovú a jednu pre literárnu zložku predmetu. Doba skúšania na ústnej maturitnej skúške v predmete je dvadsať minút, z čoho na jazykovú zložku pripadá pätnásť a na literárnu zložku päť minút. Predmetová komisia sa však vie dohodnúť na rovnakom čase skúšania obidvoch zložiek.

V teste externej časti maturitnej skúšky sú taktiež v prevahe zastúpené otázky z jazykovej zložky, pri literárnych otázkach, ktorými sa preveruje najmä čítanie s porozumením, sa uprednostňujú vecné texty nad textami krásnej literatúry.

Nová koncepcia vyučovania literatúry priniesla so sebou zmenu predovšetkým v odstránení chronologického spôsobu učenia, žiaci stratili nadväznosť, a keďže sa redukcia učiva dotkla aj predmetu dejepis, je nemožné využívať medzipredmetové vzťahy s týmto predmetom.

Prebrať tridsať predpísaných literárnych diel za štyri roky, mať 129 hodín literatúry, čo je v priemere 4 hodiny literatúry na jedno dielo, nie je ľahké. Ved' okrem literárnych diel je tu ešte množstvo pojmov, ktoré si žiak musí osvojiť, pretože sú predpísané.

Pracovať s literárnymi dielami na hodine je nevyhnutné, práca s textom je nenahraditeľná, pretože inak sa čítať s porozumením nedá a žiaka tomu nenaučíme. Ale aby sa to podarilo, musíme v ňom predovšetkým vzbudiť záujem o čítanie. Neobmedzujeme sa iba na čítanie upútaviek, vyhľadávanie najzaujímavejších častí, ale snažíme sa vtiahnuť do tohto procesu aj

samotných žiakov, zaangažovať ich do vyhľadávania informácií, aby pochopili súvislosti v literárnom diele, ktoré sú často podmienené znalosťou životných osudov autorov a vysokou mierou autoštylizácie s vlastnými literárnymi postavami.

Snažíme sa učiť tak, aby vyučovacie hodiny žiakov zaujali, aby žiaci neprijímali iba pasívne nové poznatky, ale aby si osvojili aktívny prístup k vyhľadávaniu nových informácií. Žiaci na hodinách slovenského jazyka a literatúry, ale nielen na týchto, môžu pri svojej práci využívať počítač, pretože v škole majú voľný prístup na internet. Je však veľmi dôležité vyhľadať tie správne webové stránky,

nespoliehať sa na referáty žiakov, ktorými je internet zaplavený a častokrát vo veľmi zlej kvalite. Spoločná projektová práca nám prinesie želané ovocie v podobe efektívneho vyučovania a vytvárania pevných základov, na ktorých môžu žiaci formovať ďalšie poznatky a svoju osobnosť. Pobyt v prirodzenom prostredí prostredníctvom literárnej exkurzie podporuje ich tvorivého ducha

a túžbu po objavovaní, spoznávaní nového a dosiaľ neprebádaného. Iba vďaka literárnej exkurzii sa dostanú na miesta, kde by asi väčšina z nich nikdy nešla.

Zdroje:

PALENČÁROVÁ, J. – KESSELOVÁ, J. – KUPCOVÁ, J.: Učíme slovenčinu komunikačne a zážitkovo. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2003. ISBN 80-10-00328-X.

PETLÁK, E.: Všeobecná didaktika. Bratislava : Iris. 2004. ISBN 8089018645.

TUREK, I.2008: Didaktika. 1. vydanie. Bratislava : Iura Edition, spol s.r.o., 2008. ISBN 978-80-8078-198-9.

Záver:

Zhrnutia a odporúčania pre činnosť pedagogických zamestnancov

Literárna exkurzia patrí medzi lektorované organizačné formy vyučovania (exkurzie a prehliadky), ktoré sú mimoriadne silným nástrojom výchovno-vzdelávacieho procesu.

Viacere štúdie preukázali, že vzdelávacie výsledky žiakov so záujmom o predmet štúdia sú lepšie ako výsledky žiakov s omnoho silnejšími rozumovými predpokladmi, avšak bez záujmu o problematiku. Nová koncepcia vyučovania literatúry priniesla so sebou zmenu predovšetkým v odstránení chronologického spôsobu učenia, žiaci stratili nadväznosť, a keďže sa redukcia učiva dotkla aj predmetu dejepis, je nemožné využívať medzipredmetové vzťahy s týmto predmetom. Spoločná projektová práca v triede prináša výsledky v podobe efektívneho vyučovania a vytvárania pevných základov, na ktorých môžu žiaci formovať ďalšie poznatky a svoju osobnosť. Pobyt v prirodzenom prostredí prostredníctvom literárnej

exkurzie podporuje ich tvorivého ducha a túžbu po objavovaní, spoznávaní nového a dosiaľ neprebádaného.

Empty rectangular box for additional notes or comments.

11. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Katarína Šoltésová Mgr. Slavomíra Hubínska Kellner Marcel Opremcáková Zuzana Lendacka Iveta
12. Dátum	30.6.2021
13. Podpis	
14. Schválil (meno, priezvisko)	Mgr. Katarína Šoltésová
15. Dátum	30.6.2021
16. Podpis	

Pokyny k vyplneniu Písomného výstupu pedagogického klubu:

Písomný výstup zahŕňa napr. osvedčenú pedagogickú prax, analýzu s odporúčaniami, správu s odporúčaniami. Vypracováva sa jeden písomný výstup za polrok.

exkurzie podporuje ich tvorivého ducha a túžbu po objavovaní, spoznávaní nového a dosiaľ neprebádaného.

Empty rectangular box for additional notes or comments.

11. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Katarína Šoltésová Mgr. Slavomíra Hubínska Kellner Marcel Opremcáková Zuzana Lendacka Iveta
12. Dátum	30.6.2021
13. Podpis	
14. Schválil (meno, priezvisko)	Mgr. Katarína Šoltésová
15. Dátum	30.6.2021
16. Podpis	

Pokyny k vyplneniu Písomného výstupu pedagogického klubu:

Písomný výstup zahŕňa napr. osvedčenú pedagogickú prax, analýzu s odporúčaniami, správu s odporúčaniami. Vypracováva sa jeden písomný výstup za polrok.